

værende Værdi, ligegyldigt om Aktivet endog blot midlertidigt tabte væsen tlig i finansielt Udbytte ved Statsdrift". Men nu have vi set, hvad Garantier der ydes ved, at man har en Finansminister, der staar ved Siden af Krigsministeren og Indenrigsministeren. Jeg tager dem begge to, for jeg tror, at det er under de to Ministre, at Pengene smutte lettest ud af Statskassen, uden at man kan øve en virkelig Modsværgelse derimod, thi det viser sig, at Finansministerens Garantier derimod har været saare svage. Men hvad har nu Befolkningen vundet ved det kostbare Maskineri, der er etableret, og ved den Driftsforandring, som er foregaaet i de senere Aar. Ja, det forekommer mig, at Befolkningen her i Landet har kun vundet saare lidt i saa Henseende. For Jyns Bedkommende, have vi, naar vi f. Ex. se hen til Postbefordringen, snarere haft Staaende end Fordel derved. Det viser sig f. Ex., at Kjøbenhavnsposten kommer ca. 1½ Time senere til Odense end tidligere. Det Gælder, jeg kan se, der er opnaaet ved den nye Drift, er, at der er etableret nogle Skoler, som ikke have saa megen Betydning for Befolkningen som muligt for de tydske Handelsreisende. Men disse forandrede Ting have jo vist sig at have meget stavelige Følger for den øvrige Banedrift, baade Statsbanerne og Privatbanerne, saa at Befolkningen omkring i Landet har lidt betydeligt ved den Ordning, som nu er etableret. Men endvidere har man jo opnaaet, at der er etableret et Embedsmaskineri, som i bureaukratisk Henseende vistnok søger sin Rige her i Landet. Man har ude i den røde Bygning i Reventlovsgade etableret et saadant Maskineri, at det skal være meget vanskeligt at hitte Rede deri. Ikke mindre end 18 Kontorer med diverse Kontorchef, Fuldmægtige, Assistent og øvrige Personale, som er ganske enormt, og for at fuldstændiggjøre dette urimelige Antal af Kontorer, er det mig fortalt, at man endog saa er skredet til at oprette et saakaldt Kontor for Giendoms-handler. Jeg var ikke klogere, end at vi have saa mange Sagførere her i Landet, at de prægtig kunne overkomme at skrive de Dokumenter, der skulle skrives, naar Staten en Gang hvert fjerde eller femte Aar kjober Jord til et Bogterhus eller foretager en anden lille Udvidelse. At man i den Anledning skulde etablere et særskilt Kontor med en særskilt Kontorchef lyder meget utroligt. Onde Tunger ville sige, at det skulde være til Gunst for en juridisk Kandidat, som havde stiftet et heldigt Parti, men det kan jo være, at det ikke er sandt, jeg siger jo ogsaa kun, at onde Tunger sige det, men det kommer ganske vist deraf, at

man ikke har kunnet indse Nyttens af, at saadant et Kontor er etableret. Alle disse Kontorer, som der ere etablerede, have i Stedet for at fremme Forretningsgangen, efter hvad jeg har kunnet erfare, i høi Grad bidraget til at forsinke den. Det er almindelig bekjendt, at naar Privatbanerne f. Ex. skulle afgjøre deres Møllebærende med Statsbanevæsenets Bestyrelse, har det vist sig, at Svarene indløbe i Reglen en Maaned senere end tidligere, efter at dette store Maskineri er etableret derude i den røde Bygning, og det taler jo ikke til Gunst for den Forandring, der i saa Henseende er sket. Man har endvidere etableret et Jernbaneraad, ogsaa paa Indenrigsministerens egen Konto og Kasse. Jeg ser ikke, at der ved Sammensætningen af dette Raad er taget noget hunderligt Hensyn til Rigsdagen, og hvad der er vundet ved den Forandring, der er sket, og de finansielle Offre, der ere bragte, har jeg tilladt mig at opløse. Det er saa sørgeligt, som det vel kunde blive. Det skulde derfor ikke undre mig, om Ministeren kunde ønske at vi kunde hjælpe ham ud af det Filteri, som den høitæredede Minister, sikkert mod sin Villie, er kommen ind i der. Jeg ser ikke rettere, end at det store Embedsmaskineri, som er blevet etableret, væsentlig er Skyld i den Misere, som Jernbanevæsenet er kommet i. Efter min Mening bør Jernbanevæsenet ligesom alle andre Institutioner, der væsentlig ere baserede paa Omætningsforholdene, drives som en Forretning, men jeg kan ikke indse det Forretningsmæssige i den Drift, som Jernbanevæsenet her er underkastet. Det er mig heller ikke muligt at finde noget Fornuftigt i, at man f. Ex. driver de partielle Jernbaner fuldstændig efter samme Principer og Regler som Hovedbanerne. Had Mening er der i at drive Baner som Alsens—Tommerup, Silkeborg—Herning og lignende efter samme Princip og samme Regler, som man driver en Bane Kjøbenhavn—Korsør eller Kjøbenhavn—Gjeller. Det gjør man nu; men had fornødt Mening er der deri, det kan jeg virkelig ikke indse. Hvad bør der da gøres i den Sag? Ja, det er et praktisk Spørgsmaal, som jeg gjerne vilde være klar paa, og som jeg for mit Bedkommende efter ringe Gvne vil bidrage til at være med til at klare for ærede Medlemmer. Efter min Mening maa man bort fra den nuværende Ordning og indføre en hel anden, og der er da to Veie at gaa. Den ene, som maaste var den mest rationelle, var, at man fuldstændig gif bort fra Statsbanedriften og bortforpagtede Statsbanerne til et Konjor-